

Samen werken aan behoud starters

13-12-2022

Programma

Deel 1- presentaties

14.05 Helma Oolbekkink- behoud van starters in RAP Nijmegen

14.25 Etienne van Nuland- voorkomen van uitval

Deel 2- In gesprek

14.25-15.25 Break-out rooms

15.25 Evaluatie en afronding

Presentatie Helma Oolbekkink

RAP ONDERZOEK REGIO NIJMEGEN

BEGELEIDING VAN STARTENDE LERAREN: KANSEN EN ONTWIKKELPUNTEN

HELMA OOLBEKKINK, KATRIJN OPSTOEL & ELINE DEN TUINDER

Onderzoeksteam Kwaliteiten van Leraren

Academie Educatie - HAN

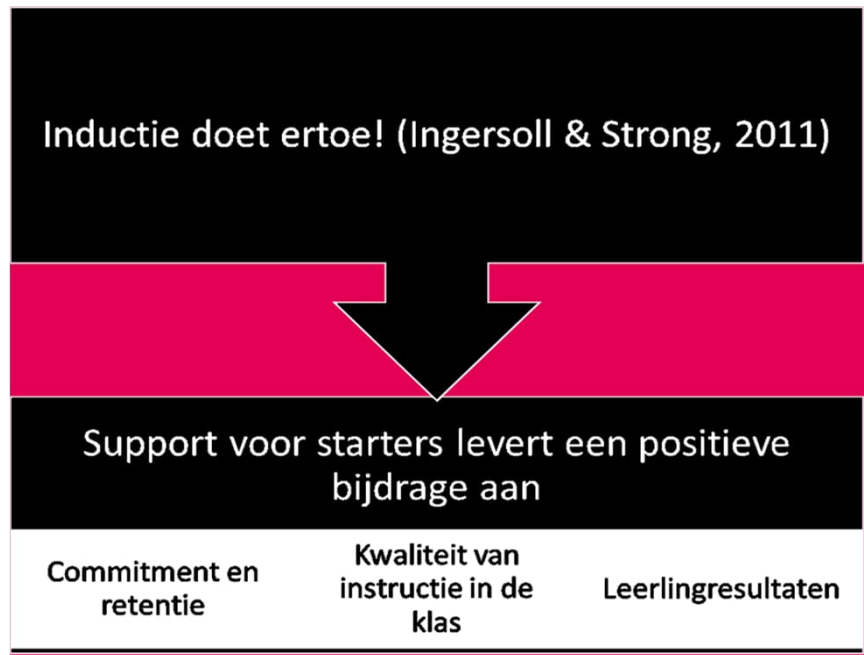
Aanleiding

Behoud en ontwikkeling van startende leraren

Aandacht voor kwaliteit van inductietrajecten in Nijmeegse VO-scholen

Aandacht voor zij-instromers en hybride docenten

Waarom aandacht voor inductie?

Deficit of resources perspectief?

Kelchtermans, 2019; Katern de waarde van startende leraren voor scholen

- *Deficit* perspectief – tekortkomingsperspectief
- *Resources* perspectief – waarderingsperspectief

Bij inrichting van inductie trajecten rekening houden met de volgende elementen:

*(Harmsen, Helms-Lorenz,
Maulana, & Veen, 2018; Helms-
Lorenz et al., 2019)*

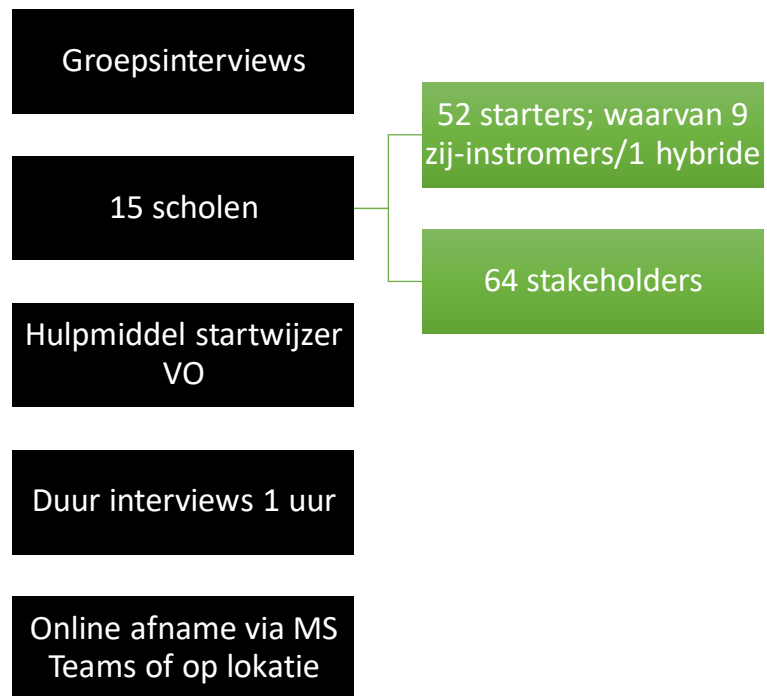
- Enculturatie
- Taakbeleid
- Begeleiding bij pedagogisch-didactisch handelen
- Professionele ontwikkeling
- Werving en selectie
- Beoordeling

Onderzoeksvragen & Opzet onderzoek

- Welke elementen worden herkend in de inductietrajecten op de Nijmeegse scholen volgens verschillende stakeholders en starters?
- Wat zijn sterke punten van de inductietrajecten en waar liggen ontwikkelpunten?
- Hoe evalueren startende zij-instromers en hybride docenten hun inductie in de Nijmeegse scholen?

Methode

“

IN HET EERSTE JAAR WORDT ER
GESTREEFD OM STARTERS NIET
TE BELASTEN MET DE ROL VAN
COACH/MENTOR. IN DE
PRAKTIJK GEBEURT DIT WEL
OMDAT ER HEEL HARD MENSEN
NODIG ZIJN.

STAKEHOLDER

Algemene bevindingen

Spanningen

Ideaal/beleid en praktijk

Ideaal van werkdrukreductie vs praktijk
van tekort

Ideaal van begeleiding starters vs praktijk
van overbelaste collega's

Ideaal van professionalisering vs praktijk
van te weinig tijd ervaren

.....

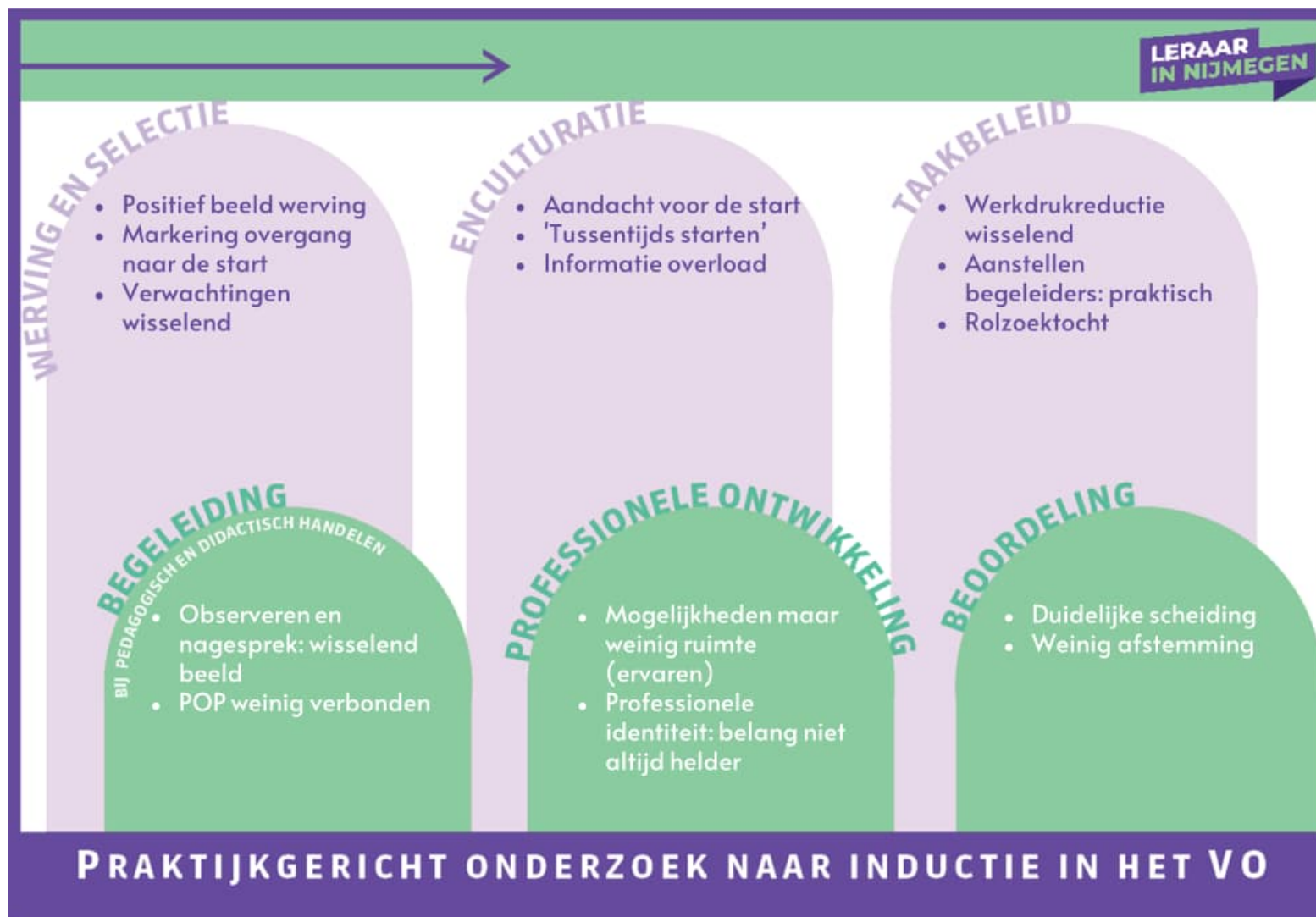

Zij- instromers/hybride docenten

- Wisselend positief
- Expertise benutten
- Afstemmen op persoon van de starter
- Onderwijslogica
- Afstemming werkcontexten

18

Conclusies:

Aandacht voor inductie op alle onderzochte scholen

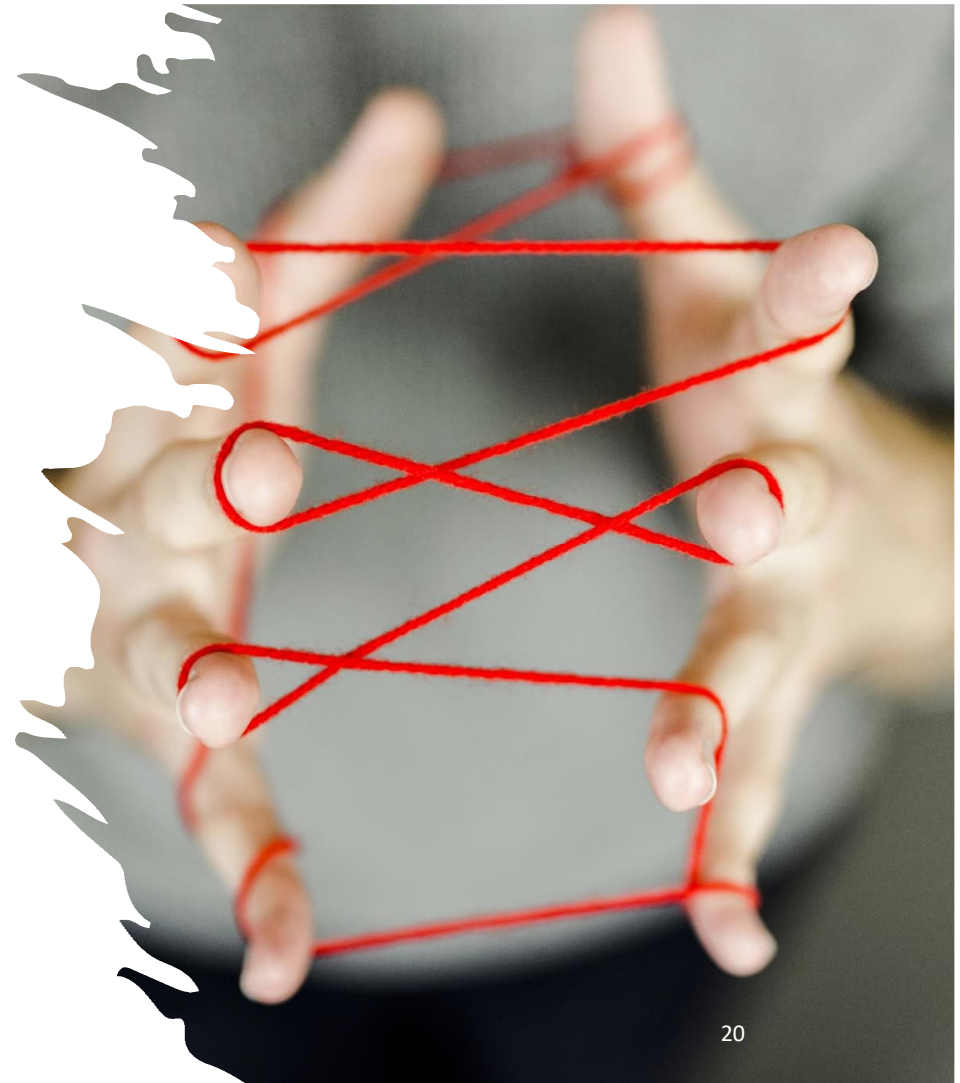
Essentiële elementen inductie op veel scholen aanwezig

Schoolspecifieke aandachtspunten
zij-instromers/hybride docenten: afstemmen op
persoon/achtergrond starter

Ontwikkelpunten:

Afstemming tussen stakeholders én tussen stakeholders
en starters

Bewustwording spanning ideaal/beleid en praktijk

Referenties

- Helms-Lorenz, M., van de Grift, W., & Maulana, R. (2016). Longitudinal effects of induction on teaching skills and attrition rates of beginning teachers. *School Effectiveness and School Improvement*, 27(2), 178-204.
- Ingersoll, R. M., & Strong, M. (2011). The impact of induction and mentoring programs for beginning teachers: A critical review of the research. *Review of educational research*, 81(2), 201-233.
- Oolbekkink-Marchand, H.W., Opstoel, K., & Den Tuinder, E. (2022). Begeleiding van startende leraren: Onderzoek naar inductie in de regio Nijmegen. [Eindrapport-RAP-inductie-onderzoek-Begeleiding-van-startende-leraren-juli-2022.pdf - Google Drive](#).
- Schaap, H., van der Want, A. C., Oolbekkink-Marchand, H. W., & Meijer, P. C. (2021). Changes over time in the professional identity tensions of Dutch early-career teachers. *Teaching and Teacher Education*, 100, 103283.
- van der Wal, M. M., Oolbekkink-Marchand, H. W., Schaap, H., & Meijer, P. C. (2019). Impact of early career teachers' professional identity tensions. *Teaching and Teacher Education*, 80, 59-70.

Bronnen

- www.startwijzervo.nl
- De waarde van startende leraren:
 - Filmpje: [\(143\) Katern samen opleiden – YouTube](#)
 - » [Katern | De waarde van startende leraren voor scholen \(platformsamenopleiden.nl\)](#)
- Kennisclip over enculturatie, werkdrukvermindering, intervisie etc.:
 - [BSL Tool \(bsl-ontwerptool.nl\)](#)
- Kennisclip over stuurkracht van starters:
 - » [Kennisvlog #3 | Stuurkracht van startende leraren \(platformsamenopleiden.nl\)](#)

Presentatie Etienne van Nuland

Uitval van startende docenten in het voortgezet onderwijs

13 december 2022

**Kennisdelingssessie
Samen werken aan behoud van starters**

Inhoud

- Aanleiding onderzoek
- Aanpak
- Uitkomsten onderzoek
- Wat betekent dat voor beleid / te nemen maatregelen?
- Vragen / discussie

Aanleiding

- Uitval starters – centraal thema van Voion
- Literatuurstudie – hiaten in kennis over uitval, met name relatie schoolkenmerken en uitval
- Behoeftte aan feitelijk, goed onderbouwd inzicht in uitval van startende leraren en factoren die daarmee samenhangen

Aanpak

- Korte verkenning naar beschikbaarheid van gegevens
- Theoretisch kader op basis van eerdere literatuurstudie
- CBS microdata
 - Verschillende bestanden
 - Groot aantal kenmerken (zie volgende slides)
- Multilevel analyse
 - Rekening houden met niveaus in de data:
 - Leraren
 - Scholen
 - Multivariaat: meerdere factoren tegelijk in een analyse

Informatie uit verschillende bronnen

Diplomagegevens -
DUO

Gegevens scholen en
besturen - DUO

Adresgegevens
instellingen en
wijkstatistieken -
CBS

Data onderwijspersoneel -
DUO

Baangegevens -
Belastingdienst

Persoonskenmerken –
Basisregistratie personen
(voorheen GBA)

Groot aantal kenmerken

Kenmerken docentpopulatie

- Percentage jonge docenten
- Percentage oudere docenten
- Gemiddeld aantal jaar werkend voor hetzelfde bestuur
- Percentage kort werkzaam
- Percentage docenten met een vaste aanstelling
- Gemiddelde deeltijdfactor
- Man-vrouw verhouding
- Verzuimpercentage
- Meldingsfrequentie
- Gemiddelde verzuimduur

Kenmerken school / leerlingpopulatie

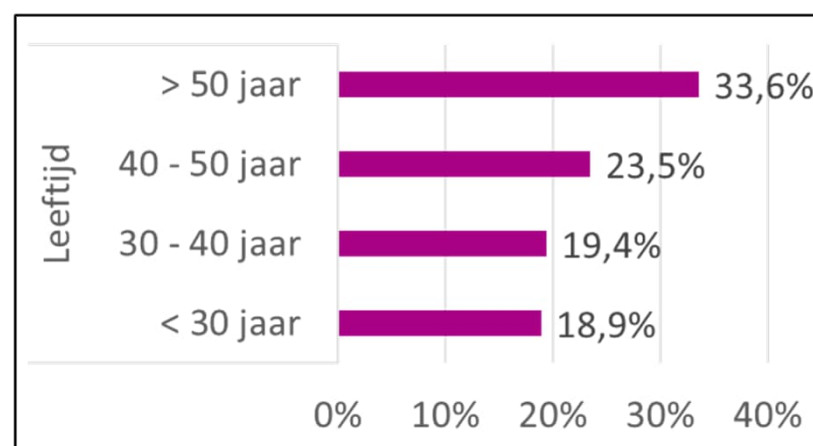
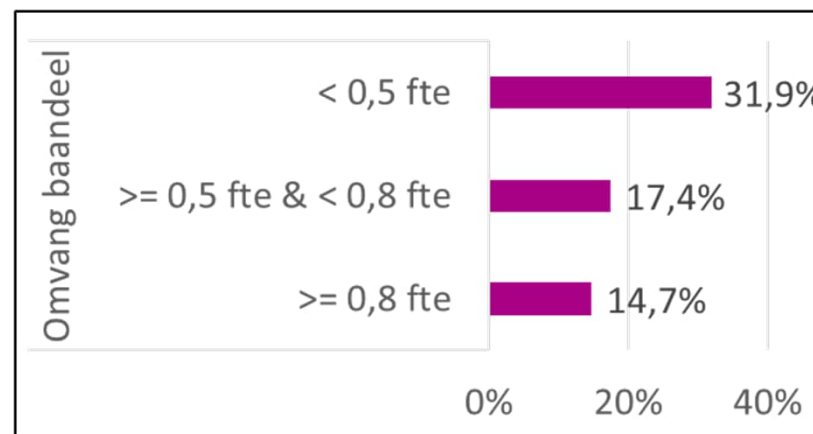
- Denominatie
- Aantal leerlingen
- Aantal docenten
- Ratio leerlingen/docenten
- Aantal locaties
- Percentage zittenblijvers
- Percentage afstromers
- Percentage opstromers
- Rentabiliteit
- Weerstandsvermogen

Kenmerken omgeving

- Mate van stedelijkheid
- Bevolkingsdichtheid
- Aantal inwoners
- Aandeel personen met een niet-westerse migratieachtergrond
- Gemiddeld inkomen per inwoner
- Gemiddelde huishoudensgrootte
- Gemiddelde woningwaarde
- Percentage koopwoningen
- Percentage huurwoningen in bezit woningcorporatie

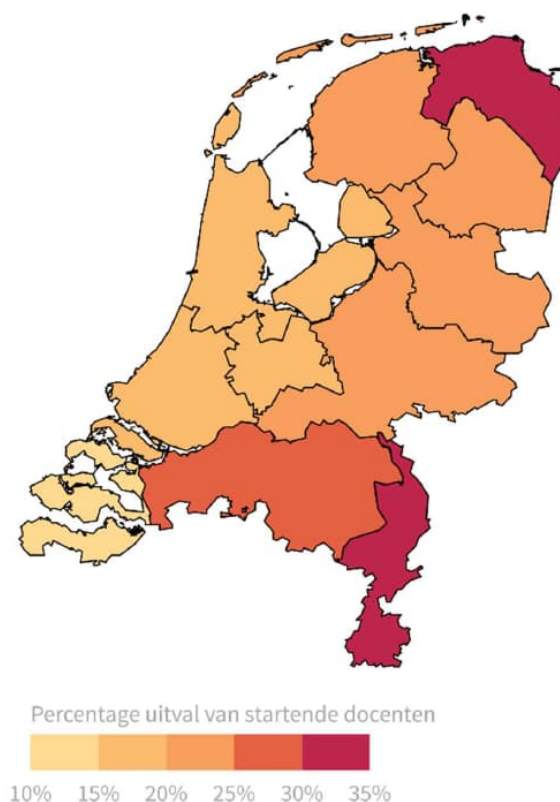
Uitkomsten (1/2)

- Uitval starters gemiddeld 21,5 procent
- Komt overeen met cijfers OCW en eerder onderzoek
- Individuele kenmerken sterkst van invloed op uitval:
 - Baanomvang
 - Aard dienstverband (vast/tijdelijk)
 - Leeftijd

Uitkomsten (2/2)

- Schoolkenmerken doen er minder toe dan verwacht
- Zwakkere verbanden voor:
 - Aandeel oudere docenten
 - Aandeel kleine deeltijdbanen
 - Denominatie
 - Grootte school
 - Rentabiliteit schoolbestuur
- Omgevingsfactoren:
 - Verschil tussen provincies duidt mogelijk op relatie krimp en uitval, dat is niet specifiek onderzocht

Aanbevelingen / implicaties voor beleid

- Grotere contracten
 - Kijk eventueel binnen de regio naar het samenvoegen van vacatures
- Vaste contracten
 - Bied waar mogelijk een vaste aanstelling. Of in elk geval uitzicht daarop.
 - Onderzoek mogelijkheden om starters direct vast in dienst te nemen
 - Bijvoorbeeld met behulp van het Scenariomodel vo
- Oudere (zij-)instromers
 - Heb aandacht voor het feit dat uitval onder oudere instromers relatief hoog is.
 - Investeer in voldoende, kwalitatief goede begeleiding
 - Maak eventueel gebruik van de handreiking zij-instroom van Voion

**Vragen /
opmerkingen?**

**Dank voor jullie
aandacht!**

Deel 2- In gesprek

14.45-15.25 in Break-out rooms

Evaluatie en afronding

De vragen verschijnen in uw scherm.

Hartelijk bedankt voor het invullen en voor uw
komst!